

ACTE D'HOMENATGE ALS REPUBLICANS REPRESALIATS PEL FRANQUISME

Monument als immolats (Palau del Parlament), 16 d'abril de 2010

Il·lustres membres de la mesa del Parlament, senyores diputades, senyors diputats, senyor president de l'Associació Pro Memòria als Immolats per la Llibertat a Catalunya, és un honor compartir amb tots vostès, un any més, aquest acte d'homenatge als republicans represaliats pel franquisme.

En els moments en què vivim, és evident que el valor de la justícia, en l'àmbit de l'estat espanyol, presenta alguns dubtes en relació amb l'actual democràcia.

Darrerament les notícies són diverses. Permetin-me que en destaquï una que ens afecta més directament, que és la famosa..., en fi, el judici al president Companys, l'anul·lació del judici del president Companys, i la mala solució que en aquests moments hi ha sobre aquesta qüestió, o altres elements que són també d'actualitat molt mediàtica i que, sense cap mena de dubte, fan planar aquestes ombres de dubte a què els feia referència.

En qualsevol cas, tot plegat posa de manifest que, malgrat els gestos que s'han fet els darrers anys en la recuperació de la memòria històrica –i en aquest cas penso que a Catalunya s'han fet gestos molt notables i molt importants–, encara hi ha una certa protecció pels botxins, i això no deixa de ser una gran contradicció amb la democràcia en si, entesa com a tal; no deixa de ser protegir els qui neguen la justícia, que en el cas dels crims del franquisme ja sabem que només aquest reconeixement pot ser simbòlic, però en qualsevol cas no per això menys important, i no per això el país deixa d'esperar-ho. Jo diria que fins i tot no tan sols per la memòria històrica, sinó per la pròpia dignitat del país, el país ho necessita.

Companys, Peiró, Rahola, Domènec Latorre, alcaldes d'arreu del territori, i milers de catalans com ells, van ser assassinats només pel fet d'haver defensat els valors republicans i pel fet d'haver defensat la llibertat.

Eren assassinats 'amb missatge': mataven les persones, és clar, però amb les persones també es volien matar idees i es volien matar voluntats. Es mataven els valors republicans i es matava Catalunya. Assassinats quan la Guerra Civil Espanyola havia quedat enrere, ja acabada, i que consolidaven amb crueltat una dictadura que –no ho oblidem– va resistir quaranta anys.

És important recordar, és important recordar i no oblidar, i és important fer-ho per la dignitat de la memòria de tota aquella gent, i també és important fer-ho per la nostra pròpia dignitat com a país democràtic. Més encara quan, com deia, mai, mai, mai no es va fer justícia contra aquells crims.

I també és important fer d'aquells valors republicans, en el sentit més ampli de la concepció, en el sentit més filosòfic, els valors de la Catalunya moderna, els valors de la Catalunya del segle XXI. Aquells valors de llibertat, de justícia social, de solidaritat, aquell sentit col·lectiu, aquell sentit de país són absolutament indispensables per encarar els reptes que ens plantegi el nostre futur.

Fer d'aquells valors la base de la nostra societat, defensar la identitat i la llibertat de la nació catalana és, sens dubte, el millor homenatge que podem fer als qui van patir per ser represaliats.

I ho fem als peus d'aquest monument als immolats, que va esculpir Ferran Ventura, en record, precisament, d'un germà seu afusellat als dinou anys,

Retem solemne homenatge, doncs, per exigir la justícia de la història, per preservar la memòria de la nostra nació, per mantenir viu el record dels republicans represaliats pel franquisme.

Diguem-ho ben alt: ho fem per la llibertat, per la fraternitat, per la justícia, per Catalunya.

Per cloure aquest acte d'homenatge, em permeto, també, convidar-los a entrar a l'interior del palau i visitar plegats l'exposició 'Catalunya en temps de guerra: el front i la reraguarda als cartells de la col·lecció Fornas', que és una selecció de cartells que formen part de la donació que l'antic diputat Josep Fornas va fer a la nostra institució.

L'exposició és un exemple més de la nostra voluntat de recuperar la memòria històrica del nostre país, i de recordar una etapa històrica que la dictadura va silenciar amb l'oblit, i que la nostra democràcia no sempre ha sabut assumir o no ho ha sabut assumir de la manera que hagués calgut.

Moltes gràcies i fins l'any que ve.